

2011. április 20. szerda
Pál első levele a korinthusiakhoz 13
Dr. Kókai Nagy Viktor

A szeretet

^{13,1}Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengőcimbalom. ^{13,2}És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgymint hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok. ^{13,3}És ha szétosztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból. ^{13,4}A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. ^{13,5}Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat. ^{13,6}Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal. ^{13,7}Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. ^{13,8}A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelveken való szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni. ^{13,9}Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk. ^{13,10}Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes. ^{13,11}Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. ^{13,12}Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert az Isten. ^{13,13}Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

A 13. fejezet megértését erőteljesen meghatározza, miként értelmezzük a 12,31-et. Ehhez kapcsolódóan két álláspontot különböztethetünk meg. Az első vélemény szerint a 12,31 első szavát (ζηλοῦτε) imperatívusként kell értelmeznünk, ami azt jelentené, hogy Pál itt maga is fontossági sorrendet állapít meg a karizmák között, hiszen csak így képzelhető el,

hogy a jelentősebb kegyelmi ajándék megszerzésére ösztökélje olvasóit. Teszi mindezt azért, mert a gyülekezet tagjai is nyilván különbséget tettek a karizmák között. Ebben az elgondolásban a 13. fejezet célját abban lehet meghatározni, miszerint „mielőtt Pál kifejtene a maga értékrendjét a karizmákkal kapcsolatban a 14. fejezetben, kitér egy olyan megközelítési módra, amelynek alapján az ilyenféle osztályozás egyáltalán elvégezhető: egyszersmind egy mindent felülmúló utat mutat nekik.”¹ Vagyis ez lenne a 13. fejezet felirata, ezen instrukció alapján várja el tőlünk az apostol annak az értelmezését.

A másik álláspontot pl. A. Lindemann képviseli, aki arra hívja fel a figyelmünket, hogy az eddig elmondottakból aligha gondolható Pálról (lásd testről szóló kép), hogy ranglistát szeretne felállítani a karizmák között. Ez esetben Pál kijelentése ironikus lenne, és éppen arra hívná fel olvasói figyelmét, hogy erőfeszítésükkel, a törekvással nem jutnak előrébb – ezt támasztja alá egyébként a 13,4 is, ahol éppen arról olvasunk, hogy az ἀγαπή οὐ ζηλοῖ – a szeretet nem törtet (ÚF: „irigykedik”). Ha ezt az értelmezést részesítjük előnyben, úgy a 31. vers második fele szorososan az elsőhöz kapcsolódik, és kb. azt fejezi ki: törekedjete (bár) a nagyobb ajándékokra, de én egy mindent felülmúló utat kínálok nektek.² Ez esetben tehát a szeretet nem a karizmák ékköve lenne, de sokkal inkább kiútként jelenik meg a versengésből, ami a gyülekezeten

¹ CSERHÁTI SÁNDOR: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele*, Budapest, Luther, 2008, 600. Ez a magyarázat egyik érveként azt hozza fel igaza mellett, hogy a 31. vers ilyen jellegű kettéválasztásával kiválóan értelmezhető a 14,1 annak folytatásaként (διώκετε és ismét ζηλοῦτε).

² Ami a 12,31-nek a 14,1-hez kapcsolódását illeti, nem hanyagolható el az a tény, hogy ott a πνευματικά kifejezés jelöli a törekvés tárgyát, ill. a ζηλοῦτε előfeltételezi a 13. fejezet érvelését (lásd LINDEMANN, A.: *Der erste Korintherbrief*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 2000, 278.).

belül megkeseríti a tagok életét. A második állásponttal egyetértve, további érvként megemlíthetjük, hogy a szeretet útként³ jelenik meg, ami alapvetően életvitelt fejez ki és nem valamiféle karizmatikus aktivitást.

A „szeretet⁴ himnuszaként” megjelölt szöveg az egyik legismertebb írása az Újszövetségnek, ami meglehetősen nehézé teszi annak fordítását, mivel a számos megszokott szófordulatot nem szívesen adjuk fel.⁵ Megjegyezhetjük, hogy erre nem is feltétlenül van szükség, hiszen sok esetben az ilyen jellegű szómagyarázat éppen a lényegről vonja el a figyelmet. A 12–14 közé beékelődő 13. fejezethez kapcsolódóan alapvetően kétféle nézet alakult ki a kutatók körében. Az egyik nézet szerint, mivel ez a fejezet megtöri a szöveg összefüggését, így későbbi betoldásként kezelendő (ez a vélemény⁶ mára már háttérbe szorult), a másik pedig éppen arra hívja fel a figyelmünket, hogy a szeretetről szóló tradicionális himnusz betoldásával Pál egy olyan támasztékot ad érvelésének, amely sokkal stabilabbá teszi azt. Saját véleményem szerint a 12–14 éppen a 13. fejezettel együtt alkot egységet, a szöveg értelmezését a himnusz inkább segíti, mint zavarja, így nem gondolható későbbi betoldásnak.

---

³ Az út kifejezés meglehetősen gyakorta jelenik meg a korabeli irodalomban, mint az életvitel, életvezetés metaforája, hasonlata, az út „mindig összefüggő és iránnyal rendelkező cselekvésre, történetre utal” (CSERHÁTI: i. m., 585.). Az út képe gyakorta jelenik meg már az Ószövetségben is pl.: 5Móz 4,1; 30,19; Jer 6,16; 21,8; Zsolt 1; 139,24; Pél 2,13; 4,18k; Sir 2,12; 15,12–17 stb.. De nem csupán az Ószövetségben, ill. az ehhez kapcsolódó rabbinikus irodalomban találunk párhuzamos helyeket. Útként jellemzik az ember életvitelét a görög populáris filozófiában is. Pál az ószövetségi idézeteken túl (Róm 3,16–17; 11,33), csupán két helyen alkalmazza az út metaforáját, itt és az 1Kor 4,17-ben. Ez utóbbi helyen szó szerint ez áll: aki (Timóteus) emlékeztetni fog titeket az én utamra Jézus Krisztusban. Ezt fordítja az ÚF „hogyan élek a Krisztus Jézusban”-nak, amivel kifejezi, hogy itt az apostol az út képével egyértelműen az életvitelére, magatartására utal. Az út képének alkalmazáshoz lásd KÓKAI NAGY VIKTOR: *A hegyi beszéd*, Budapest, L'Harmattan, 2007, 318–341.

⁴ Külön érdemes megemlékeznünk ezen a helyen arról, hogy az Újszövetségben a görög nyelvben a szeretetre alkalmazott három kifejezés közül csupán kettővel találkozunk (ἀγαπή; φιλία). A harmadik az ἔρωc, ἔρωc teljesen hiányzik – megjegyzendő, hogy ez ószövetségi örökség, a LXX sem használja, pedig az Énekek énekében nyilván ez sokkal megfelelőbb fordítás lett volna. A φιλία kifejezés sem túl gyakori az Újszövetségben és alapvetően két ember barátságára utal. Azt mondhatjuk tehát, hogy az ἀγαπή egyeduralkodó kifejezéssé válik a Bibliában.

⁵ Csak egy példát említve az itt szereplő κύμβαλον kifejezés cimbalomként való fordítása csupán a hangzásbeli hasonlóságnak köszönhető. A szó eredetileg két egymásnak ütött érctányért, a mai cintányérnak megfelelő hangszert jelölt. Ami pedig a hangját illeti, az ἀλαλάζω ige elsődleges jelentése a halottat sirató asszonyok ténykedésére utal (lásd CSERHÁTI: i. m., 588).

⁶ Weiß úgy véli, hogy a 14,1b eredetileg a 12,30-at követte volna, Schmithals ettől eltérően a 14,1c–40-et a 12,31a folytatásaként értelmezi, kiegészítve, az eredeti levélben a 12,31b–13,13 képezte volna a levél csúcspontját és a 14,40 után állt volna, de a 16,1–12 előtt (lásd LINDEMANN, A.: *Der erste Korintherbrief*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 2000, 295.).

Prédikációvázlat

Mit mondhatnánk a szeretetről?

oka nyilván nem csupán az, hogy a Szentírásban szerepel, hanem sokkal inkább az, hogy minden olvasóját megragadja, mert abban ráismer az általa is szeretetnek gondolt érzésre. Ez a fajta értelmezés a himnusz és annak témáját önmagában tárgyalja és a szeretet fogalmára koncentrál. Ha pedig így teszünk, és ha a részletekre is odafigyelve olvassuk el a szöveget, azt fogjuk látni, hogy gyakorlatilag a 13,6b-7.8a verseken kívül Pál arról beszél, mi nem a szeretet, ezt látva vagyunk képesek teljes mértékben azonosulni ennek ellenkezőjével. Sokszor tapasztalhatjuk meg, hogy vannak olyan nehezen megragadható kifejezések, amelyeket kifejtteni leginkább akkor vagyunk képesek, ha azok ellentéteit hagyjuk szóhoz jutni. Nem kell tehát szégyenkezni, ha akadnak olyan témák az életben, amiről csak ebben a formában tudunk beszélni. Így például roppant nehéz megmondani mit jelent egészen pontosan a család, a barátság, a megváltás vagy éppen a hit. És ha egészen őszinték vagyunk, akkor ugyanez mondható el Istenről is, hiszen valójában Róla is csak akkor beszélünk egzakt módon, ha arról értekezünk, hogy mi nem.

3. De ez csupán az egyik olvasta a szeretet himnuszának. A másik értelmezéshez akkor juthatunk el, ha kontextusában vizsgáljuk meg ezt a szöveget. Eleddig az apostol arról beszélt, hogy a gyülekezetben belül a sokszínűség természetes és fontos, mivel ez teszi működőképessé a „Krisztus testét”, az egyházat. Ugyanakkor, ez a fajta szemlélet, ha hozzá kapcsolódik az emberi természet, könnyörtelen versengéshez vezethet, ami óhatatlanul együtt jár a másik le-, vagy felértékelésével, bírálásával, vagy túlzott dicséretével, attól függően, hogy feladatát, lelki ajándékát mennyire gondoljuk aktuálisan fontosnak. Ezzel szemben Pál a szeretetet, mint alternatívát mutatja fel. Éppen a pozitív kijelentésekre támaszkodva (lásd 12,6b–8a) – láthatjuk meg ennek az útnak, éltető, megtartó erejét.

4. Kevés az, amit állíthatunk a szeretetről, sokkal számosabb az, ami tagadásként mondható el róla (mi nem), de ha csupán ezt a másodikat vesszük alapul, nem találunk rá a lényegre, csak körülírjuk azt. Ezért kell követnünk Pál leírását. Keveset állíthatunk biztosan a szeretetről, de ezt a keveset ki kell mondanunk, különben éppen a lényeg sikkad el. Ha pedig ezt megtanultuk a szeretet kapcsán, ugyanez a módszer ajánlott a családról, a barátságról, a hitről, a megváltásról, vagy Istenről szólva is.

1. Amikor a szeretetről kell beszélni, általában hallgatunk. Ennek oka roppant egyszerű: első renden érzésről hihetetlenül nehéz beszélni, másodsor pedig, mivel érzés, így személyenként más és más lehet. Ennek ellenére, amikor kimondjuk „szeretet”, nem kell vitát nyitni róla, mindenki tudja, mire gondolunk. Éppen eltérő voltában lesz azonos, de nem tartalmában, hanem jelentésében.

2. Mindezen nehézségek ellenére Pál apostol írása az egyik legsikeresebb szövegévé válhatott az Újszövetségnek, aminek